Markéta Šichtařová: Druhá vlna bude, i kdyby na chleba nebylo

- CZ24 News | 1. srpna 2020

Bude druhá vlna? Nebude? Jasně, že bude. Ovšem nemá to nic společného s epidemiologickou situací a už vůbec ne s nebezpečností viru. Ostatně to bylo specifikum covidu od počátku – realita se rozcházela s mediálním obrazem.

Jakmile se začaly v Evropě vypínat ekonomiky, prakticky okamžitě se také začalo mluvit o nějaké „záchraně". V pojetí leaderů EU měla spočívat ve zvětšení role státu, zmenšení soukromého sektoru a větším zadlužení. Od března vývoj nezadržitelně směřoval k summitu zemí EU, který se nakonec uskutečnil v polovině července.

Výsledky summitu jsou pro veřejnost prezentovány jako boj s koronavirem a záchrana pokoronavirové ekonomiky. V realitě však nejde o nic jiného než o zástěrku pro fakt, že se znovu zuby nehty tlačí na udržení eura v předluženém jižním křídlu eurozóny. Summit místo aby ekonomickou situaci zlepšil, naopak výrazně *zhoršil* fiskální pozici EU. Rozumějme – toho, kdo byl zadlužený až po uši, zadlužil ještě víc. Tak záchrana nevypadá. Eurozóna je zkrátka až příliš odhodlaná udržet všechny stávající země ve své náruči, to je celé.

Summit ukázal ještě jednu skutečnost. Koronavirus se kromě zástěrky pro záchranu předluženého jihu Evropy také stal zástěrkou pro přijetí „zelených" politik. Však také už vysloveně komicky působí například to, že se účastnické země zavázaly, že nově odsouhlasený vysoký rozpočet pomůže naplňovat třeba nový poplatek z nerecyklovaných plastů… Který to pochopitelně nevytrhne.

Koronavirem je a bude vysvětlována zostřená „zelená" politika. Ta bude prezentována jako posun na vyšší úroveň ekonomiky, jako nezbytná součást zvýšení konkurenceschopnosti, nutná oběť v zájmu obnovy po epidemii. Ve skutečnosti všechna opatření vedou k pravému opaku: Ke zmenšení evropského průmyslu na nižší produkční úroveň, snížení evropské konkurenceschopnosti (protože průmysl nebude motivován ziskem, nýbrž ideologií, což je opak konkurenceschopnosti) a ke zvýšení nákladů a snížení ziskovosti (což zdecimuje část i těch podniků, které přežily administrativní vypnutí ekonomiky).

Natvrdo řečeno: I kdyby epidemiologicky druhá vlna nepřišla, eurozóna či EU si ji (nebo jinou zástěrku) bude muset vymyslet, aby mohla v příštím roce dál dotovat své jižní křídlo a hrát si své rádoby-zelené ideologie.

Podívejme se na situaci optikou evropských leaderů, kteří vědí, že bude třeba rozdávat jihu další peníze vygenerované na severu a bude nutné k tomu vymyslet nějaký legitimně se tvářící důvod. Celkem logicky pak tito leadeři využijí situace, aby druhou vlnu řádně rozmázli a tento „legitimní" důvod si dopředu připravili.

Jsme svědky typické salámové metody. Mnohé regulace, rozpočtové výdaje a schodky by byly pro veřejnost těžko akceptovatelné, kdyby nebyly uvaleny v době vysokého stresu a strachu o život. Jakmile se ovšem jednou společnost mentálně zadaptuje na rozšíření veřejného sektoru na úkor soukromého, již tento stav akceptuje a uzavírá se tím na dlouhý čas cesta zpět.

Protože čím větší rozpočtový schodek, tím větší prostor pro dotace, přerozdělování a nákup

politických hlasů, logicky je v zájmu politiků působit s co největším rozpočtovým schodkem (a proti zájmu ekonomiky jako celku). Proto politické vedení země bude toužit opakovat vysoké rozpočtové schodky i v dalších obdobích.

Společnost již bude smířená s tím, že země hospodaří s extrémním schodkem veřejných financí a probíhá v ní extrémní přerozdělování, protože tabu již jednou padlo. A málokdo z ekonomických laiků dokáže dohlédnout dlouhodobé důsledky tohoto jednání, když krátkodobě budou mít lidé pocit, že „jsme to přežili".

Přesto by společnost pravděpodobně požadovala alespoň částečné snížení rozpočtového schodku v dalších letech. Podobně jako v případě udržení jihu Evropy v eurozóně, i u nás platí, že se musí vytvořit umělá záminka pro tak velké rozpínání státního sektoru. Jediným mechanismem, jak k tomu připravit půdu, je vytvoření kombinace strachu a postupného posouvání měřítek.

Zde je také vysvětlení, proč český stát poskytuje pouze poměrně chaotické celkové údaje o počtu nakažených, ale neposkytuje údaje typu počet nově nakažených na počet nově testovaných, počet mrtvých nikoliv s virem v krvi, nýbrž na virus, procento těžkých případů nově nakažených versus procento těžkých případů jiného typu nově zachycených respiračních onemocnění, a tak dál. Kdyby totiž tyto údaje byly otevřeně poskytovány, naprosto by se změnil mediální obraz nákazy, takže by nebylo možné první ani druhou vlnu použít jako zástěrku pro drastické navýšení objemu veřejného sektoru.

Druhá vlna tedy bude, i kdyby hypoteticky nepřišla epidemiologicky. Druhá vlna musí být vytvořena politicky z důvodů finančních potřeb (nejen) české vlády. A aby tato záminka splnila svou funkci, musí být provázena určitým množstvím regulací, zvláště navenek viditelnými symboly bez vypínání ekonomiky. Tedy roušky, povinné udržování rozestupů, rušení veřejných akcí a podobně.

Už jiná věc je, že to všechno jsou jen divadelní rekvizity.

Markéta Šichtařová